

Me võitsime

Igäüks meist mõistab seda rõõmu, kui laps tuleb võistlustelt koju ja hüüatab „Me võitsime“ ja küllap on meil meeles mõne sümpaatse spordisangari võit olulisel võistlusel. Kõik võidurõõmud ei ole muidugi seotud ainult spordiga, aga iga selline rõõm on seotud konkreetse aja ja kohaga. Samas on igal kordaminekul ka palju suurem sümboolne tähendus, mis annab meile usku ja lootust edasi tegutseda.

Elame suvise pööripäeva ajaks, mis meie jaoks on ka Eesti meeste vapruste tähistamise aeg. Küllap pole siinkohal vaja palju üle rõhutada Võnnu lahingu võidu olulisust. Võidupüha tähendus on seotud konkreetsete ajalooliste sündmustega, kuid selle tähendus on mõistetavalt laiem ja sügavamärgilise tähendusega. Võidupüha tähistamine 23. juunil on samas hea näide ühe sündmuse sümboolsuse rõhutamisest. Ajaloost me teame, et relvad Võnnu all vaikisid juba päev varem. Võitu kui sümbolit võib tähistada igal ajal, tänutunnet eelnevate põlvkondade vapruste eest saab väljendada alati. Nii ühendati võidupüha jaanipäevaga, et Eesti rahval oleks pikemalt võimalus rõõmu tunda vendade vaprustest ja ristija Johannese pühal küla keskel kokku tulla.

Samas oleme äsja mälestanud ka küüditamise ohvreid 14. juunil. Siis käis Nõukogude Liidu esimene avalik vägivaljalaine üle meie maa, ära viidi rahva eliit. See terror, mis

järgnes aastateks on küll sõnades kirjeldatav, kuid tegelikult mõistavad seda ilmselt ainult need, kes ise seda vahetult kogesid. Need haavad on sügavad ja nende haavade valu annab tunda ka tänapäeval. Oma ajaloos kaugemale tagasi vaadates näeme, kuidas vabadus ja võõrvõimud, võidud ja kaotused ning rõõm ja mure on käinud ikka käsikäes.

See lapse hüüatus „Me võitsime“ kehtib ju ka laiemalt meie maa ja rahva kohta. Oleme ära võitnud mõisakorra, nõukogude korra ja isegi küüditamise koledused. Samas tundub, et me alati ise ka ei usu seda võitu. Sest kuidas muidu mõista seda lõputut tahet tõestada kõikidele teistele oma kannatuste erilisust ja oma praegust paiposilikkust tublidust. Või miks on kesksuvine jaanik tihti rohkem viinapäeva kui võidupüha, mis lõpeb laaberdamisega küla vahel pahatihti väga kurbade tagajärgedega.

Kuidas me leiaks rahu iseendas? Apostel Paulus kirjutab Rooma kogudusele: Jumala õigus on ilmunud evangeeliumis usust usku, nii nagu on kirjutatud: „Aga õige jääb usust elama!“ (Rm 1:17). Isegi kui me jätame kõrvale usu Jeesusesse Kristusesse, ei pääse me rahu ja väarikust otsides mööda usust kui usalduse allikast. Et oleks usaldust, on vaja ka usku. Esiti iseendasse, siis teistesse inimestesse ning edasi ka riiki ja rahvasse. Aga viimselt annab rahu Jumal. Kui ei ole usu kaudu kasvavat usaldust, ei ole ka

rahu. Siis me otsime, aga ei leia. Jookseme, aga ei jõua kohale. Võistleme, aga ei võida.

Apostel Johannes kinnitab Pauluse sõnu nõnda: *Jah, igäüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja see ongi võit, mis on võitnud ära maailma – meie usk.* (1Jh 5:4) Väarikas inimene ei otsi tõestust oma väarikuse kohta maailma nähtavatest märkidest. Seesmiselt kasvav usk ja usaldus annavad rahu ja rõõmu isegi siis, kui elus tuleb ette muret ja vaeva. Väarikus ei ole välispidine kinnitus või õlalepatsutus sõpradelt, vaid seesmine tunnetus iseenda sügavast olemusest.

Me oleme tõesti võitnud. Soovin julget väarikust võidupühal, rõõmsat kokkutulemist jaaniõhtul ja lootusrikkust iseenda jumalanäolisusse uskumises.

Ristija Johannese pühal
Hermann Kalmus
Pilistvere hingekarjane

Suvi südames

Suvi algab. Kalendri järgi 21. juunil kell 8.04. Eelmisel aastal kell 2.09. Iga aasta aeg sisaldab endas midagi temale erilist ja omast. Meie sisetunne sõltub aga veel palju ka minust, sinust, temast ja meist – sellest, mida me vastavalt ise tajume, kuidas tegutseme, mida oleme teinud varem. Minu jaoks on suvi soe, helge, valge, rõõmus, tore aasta aeg. Peale selle helge külje on olemas muidugi veel need tüütud sääsed, puugid ja parmud nagu tõrvatilik meepotis! Igäüks meist võib leida suves aga sootuks midagi kirjeldamatut, ainult enda jaoks teadaolevat.

Suve algusega koos tähistame jaanipäeval võidupüha. Kuigi võit Landeswehri üle

1919. aastal on ajalisel väga kaugel (võrreldes inimelu kestusega), on ta jätnud meisse kõigisse mingisuguse oma jälje. Selle jälje kujunemine on olnud suuresti aegade küsimus, sest riigipühana peeti võidupüha esmaselt ju alles 1934. a 23. juunil, seega 15 aastat pärast Võnnu lahingut. Ja siis lisaks kõik need vahepealsed kirjud ajad, mis kaasaegsetel on veel isiklikult meeles, nende mõju selle püha kujunemisel, mis on meie sees! Ajaloolased seostavad sündmuse alati konkreetsete inimestega, kes elasid ja tegutsesid ammustel aegadel. Mina ei ole ajaloolane, ei valda teemat, seetõttu lähen siin sellest osast osavalt mööda, antagu mulle andeks. Olen ja

elan kaasajas, kuid ka minus on siiski olemas mingi jälg neist kaugetest aegadest. Ja ma usun, et sinus, temas on see samuti. Neid jälgi me pärandame oma järglastele, samas luues ja jättes maha omad jäljed. Oma tegudega, oma olemisega kirjutame oma lugu.

Mõelgem vahel vaikselt iseendast, leidkem seal sügaval enda sees head rohkem kui halba ja sääsed ei olegi enam nii hirmsad. Leidkem püha enda sees!

Soovin kõigile suve südamesse ja meeolukat toredat jaanipäeva heade sõprade ning tuttavate ringis!

Ants Pihlak
Linnavolikogu esimees

2.–3. augustil 2013

XVII VÕHMA LINNA PÄEVAD ja KESK-EESTI LAAT

Võhma linn 20

Laadal kauplemine mõlemal päeval kella 9–17

Registreerimine laadale www.vohma.ee

2. augustil
Ansambel Swingers
Tanja Mihhailova ja Mikk Saar
Ansambel Dreamers
DJ Kermo Hert

3. augustil
Rolf Roosalu bänd tribute to George Michael, taustalauljad Kaire Vilgats, Dagmar Oja ja Maiken.
Ansambel Tri Tones ja Mari Ann
DJ Kermo Hert

Kavas kultuuri- ja spordiprogramm

Esinevad kohalikud isetegevuslased ja külalised sõpruslinnast Stendest

Rahvatantsuansambel Kuljus

Võrkpall 3-liikmelistele võistkondadele, kiirmale, sasku, jalgpall Võhma vs Põltsamaa veteranid, lauatenis, koroona, mälumäng, Võhma Rammumees 2013

Kesk-Eesti peavallavanema konkurss 2013

Palju ettevõtmisi lastele ja noortele

Näitused ja töötoad

PÄÄSE õhtusele üritusele 7/5.-

JALAD SELGA, RATTAD ALLA JA KÕIK VÕHMASSE KOKKU!

Lihakombinaadi teemalisest etendusest

Hea Võhma rahvas! Mõni aeg tagasi kuulutasin linnalehes, et augustikuus korraldame Võhma Lihakombinaadi 85. aastapäeva puhul vabaõhuetenduse meie linnas.

Selleks olid valmis ka etenduse lavastaja Ain Saviak ja allakirjutanu, kuid pean tõdema, et oleme sunnitud etenduse edasi lükkama kevadesse, kuna mõningad rahastusallikad ei toetanud meie üllast ideed. Nüüd siis

võtame asja rahulikult ja kuna steenaarium on juba valmis ja proovidki võiksid alata, siis püüame proovidega alustada varasügisel, et varakevadeks oleks lavastus etendamisküps.

Seniks rahulikku ja mõnusat suve kõigile.

Aare Järvik
Idee autor
abilinnaapea

Suhtumisest ja suhtlemisest

Käes on suvi ja varsti juba taas sügis, mil kohalikud omavalitsused saavad omale juhid, kes peaksid oma valla/linna hea käekäigu eest töötama. Olen kindel, et ka Võhmas toimuvad muutused kohaliku omavalitsuse juhtimise tasandil. Tagasi vaadates möödunud aastatele võin öelda, et Võhma on arenenud kõvasti edasi. Korda on tehtud peaegu kogu taristu ja ka kultuuriliselt ollakse edasi liigutud. Tore on näha, et meie linnas toimuva vastu on tuntud suurt huvi. Künlavabrikust on saanud paik, kuhu tahetakse tulla ekskursioonile, külastatakse liuvälja, samuti linnas olevaid objekte, mis minu hinnangul on oma taseme poolest nn üle vabariigi keskmise. Loomulikult võiks linnas rohkem kõike toimuda, kuid tekib ikka küsimus, kellele, kui linnaelanike maksuvõime pole just kiita? Mul on siiralt hea meel meie kultuurikollektiivide aktiivsuse pärast, kelle tegevused ei lase neil suvelgi puhata. Samuti inimeste üle, kes toimetavad südamest meie linna hea käekäigu eest. Täna aktiivset aiaandusseltsi Kanarbik, kelle tegevuse läbi on leidnud

tee Võhmasse aiandusala tugevaimad tegijad üle Eestis. Samuti kõiki vabaihendusi, kes Võhma hea nime pärast tegutsenud.

Eks ole ka linnavalitsus püüdnud kogu tehtut ja tehtavat omalt poolt soosida/toetada ning kaasa lüüa. Kahjuks tunnetan omal nahal vägagi rahulolematust Võhmas toimuva suhtes. Sellele annavad vürtsi juurde ka sügisel toimuvad kohalikud valimised. Hea võimalane, mõtle tõsiselt, kuidas oma linna elu paremini korraldada, ja suhelge inimestega, kes oleksid valmis siinset elu paremini korraldama. Tean vaid seda, et ka praegused linnaelu eestvedajad on soovinud vaid parimat Võhmale ja teinud vastavalt võimalustele kõik linnaelu paremaks muutmiseks. Kahjuks on kuulda linnast ja isegi väljastpoolt seda, et Võhma pole parim paik elamiseks. Sellest sügisest on antud võimalus teil kõigil seista linna parema käekäigu eest, minnes valima oma linnale uut volikogu.

Kena suve soovides

**Aare Järvik
abilinnaapea**

Meeldetuletus vanemapensionitaotlemiseks

2013. a jõustunud nn vanemapensionile omavad õigust teiste hulgas ka need praegused pensionärid, kes ei jõudnud oma lapsi 1998. aasta lõpuks vähemalt kaheksa aastat kasvatada ja seetõttu ei ole nende pensionistääzi hulka arvatud kahte lisa-aastat iga lapse kohta.

Alates selle aasta algusest on nimetatud pensionäridel õigus taotleda pensionilisa kahe pensioni aastahinde väärtuses iga lapse kohta, keda ta on kasvatanud vähemalt kaheksa aastat.

Juhime tähelepanu, kes veel ei ole jõudnud pensionilisa taotlust Sotsiaalkindlustusametile esitada, et seda tuleks teha juuniku jooksul. Seda seetõttu, et pension arvutatakse ümber alates seaduse jõustumise päevast ehk 1. jaanuarist 2013 üksnes juhul, kui avaldus on esitatud 6 kuu jooksul arvates seaduse jõustumisest.

Kui kuus kuud on mööda lastud ja taotletakse hil-

jem, siis lapse kasvatamise eest makstav pensionilisa määratakse alates taotluse esitamise päevast.

Vanemapensionit õigust saab kasutada ainult üks vanematest või vanema abikaasa või eestkostja või hooldaja, mistõttu tuleb esitada ka teise vanema nõusolek.

Neil pensionäridel, kes jõudsid oma lapsi 1998. a lõpuks vähemalt kaheksa aastat kasvatada, on pensionistääzi hulka juba arvatud kaks aastat iga lapse eest juurde. Nemad juba ka saavad sellevõrra suuremat pensioni ning neil ei ole vaja seoses laste kasvatamisega Sotsiaalkindlustusametilt praegu midagi taotleda.

Sotsiaalkindlustusameti klienditeeninduse kontaktandmed üle Eestis on kodulehel <http://www.ensib.ee/klienditeenindused/>, infotelefon 16106 või 612 1360.

**Elve Tonts
SKA
kommunikatsiooninõunik**

Kohaliku omavalitsuse sõlmprobleemid

Eestis peetakse diskussioone omavalitsussüsteemi arengute üle. Regioonaminister on välja pakkunud, et tuleks moodustada omavalitsused ümber tõmbekeskuste. Osad erakonnad leiavad, et arendada tuleb omavalitsuste koostööd ja teised, et omavalitsused võiksid tegeleda vaid nende ülesannetega, mis on neile jõukohased. Sarnaseid vaidlusi on peetud kõikides demokraatlikes riikides. Meie eeskujudeks olevates Põhjamaades ja Lääne-Euroopas 1970ndatel aastatel. Täna oleme ise jõudnud sellesse faasi.

Probleemi tuum on palju laiem omavalitsuse suurus. Kaartide joonistamine üksi ei anna midagi. Samas on ka päris selge, et tänaseks on enamik Eesti valdasid ja linnasid, sealhulgas Võhma, jõudnud enam-vähem maksimaalse piirini, kust edasi on omavalitsust väga raske arendada. Pigem on seisak ning peost-suhu-elamine. Millest see on tingitud? Üks asi on kindlasti riigi keskvoimu ja kohalike omavalitsuste mittetasakaalus suhe, kus keskvoim õiguslike mehhanismidega (KOV ülesanded, tegutsemise õiguslikud piirangud jne) ja rahastamissüsteemiga domineerib omavalitsuste üle. See on päevapoliitika, mida on suhteliselt lihtne muuta. Teine kimp probleeme on keerulisemad. Demograafilised tendentsid – rahvastiku vananemine, töötavate inimeste vähenemine, laste vähenemine. Inimeste töö- ja

õpiränne, kus kodu on ühes kohas, aga päevad-nädalad veedetakse mujal. Piiratud administratiivne võimekus, kus valitsemise probleemid on üha keerulisemad, siht-rihmad vajavad üha spetsiifilisemat lähenemist ja teenuseid. Inimressursi puudus – ametnike ülekoormatus ja tööülesannete killustatus, kus ühelegi ülesandele ei saa põhjalikult keskenduda. Raha kui ressursi piiratus – seda on kindel hulk ning kusagilt juurde pole võtta, ainsaks lahenduseks on, et olemasolevat tuleb kasutada võimalikult otstarbekalt. Need on väljakutsed, mida ei ole võimalik lahendada lihtsate ja kiirete valikutega, samas tuleb kogu valitsemisüsteemil, sh kohalikel omavalitsustel, nendega kohaneda.

Miks ma seda kõike räägin? Ikka sellepärast, et täpselt need samad probleemid vaevavad ka Võhma linna. Kõigi nende muutuste käigus võime pealt vaadata ning oodata ja lootada, et tulevad muutused, mis omavalitsuste võimekust suurendavad. Julgen väita, et ei tule. Omavalitsuste rahastamissüsteemi võib muuta, näiteks anda juurde „sildiga“ raha, kus kohalikel inimestel ja juhtidel pole midagi otsustada. Omavalitsuste ülesanded võib ära võtta (nt gümnaasiumiharidus), aga ka see ei muuda neid tugevamaks, pigem vastupidi. Muutunud oludele tuleb adekvaatselt reageerida, maksimaalselt arendada enda võimekust ning olla valmis tegema

koostööd teistega, et ühiselt suuremat suutlikkust kujundada. Samavõrra tuleb kriitiliselt üle vaadata kõik see, mida ise saame ära teha, millised on vajadused ja prioriteedid ning kuidas olemasolevat võimalikult otstarbekalt kasutada.

Oma tegevuse auditeerimise ja kohandamise kõrval on ka teisi võimalusi. Tahan tõstatada ühinemise perspektiivi, mida tasuks tõsiselt kaaluda. Olen päris palju uurinud erinevate omavalitsuste ühinemise kogemusi nii Eestis kui välismaal ning kõigi nende analüüside järelduseks on, et kohalikud elanikud võivad sellest. Käegakatsutavad efektid on kõige selgemad: tekivad uued avalikud teenused, mida väike omavalitsus ei suutnud pakkuda, ametnikud saavad spetsialiseeruda, paraneb volikogu strateegilise valitsemise roll ja kvaliteet, eristuvad administratiivsed ja poliitilised rollid, suureneb võimekus realiseerida mahukamaid investimisprojekte, suurem mastaap võimaldab vahendeid kasutada otstarbekamalt jne. Loomulikult on ka terve rida ohtusid, õigemini hirme, mis on ennekõike elanike ja juhtide peas, kuid mida targa juhtimisega on võimalik minimiseerida. Need on seotud peamiselt kohaliku demokraatia vähenemisega ning võimude kaugenemise ja ääremaastumisega. Ehk siis kohalike inimeste hääli ei „kõla“ enam nii tugevalt suure omavalitsuse volikogus ning ametnikud ja

teenused lähevad kohapealt kaugemasse keskusesse. Tõsi, füüsiliselt võim kaugeneb ja tõenäoliselt väheneb ka piirkonna esindajate arv volikogus. Kuid selle tasakaalustamiseks on mõistlik kaasata erinevate piirkondade inimesi otsuste tegemisse läbi kodanike nõukogude, kodanikeühenduste, komisjonide jne. Kogemused näitavad, et ühinemise järgselt tavaliselt kodanike aktiivsus hoopis kasvab. Täiesti selge on ka see, et seal, kus elavad inimesed, peavad olema ka avalikud teenused. Iga tark juht mõistab, et lähiteenused peavad olema inimestele lähedal (sotsiaal-, kultuuri- ja vabaajateenused, noorsootöö, koolid, lasteaiaid jne). Teatud strateegiliste ja administratiivfunktsioonide kaugenemine tavainimest ei mõjuta ning neid on mõistlik keskendada, et paremat kvaliteeti saavutada. Igaüks võib ise mõelda, kui tihti tal on linnavalitsusse asja (kui jäta me sotsiaaltöötaja kõrvale).

Ma olen veendunud, et järgmist nelja aastat tuleks muuhulgas kasutada selleks, et ette valmistada tark ja läbimõeldud ühinemine naabritega. Igal juhul on paremad tulemused võimalik saavutada siis, kui ise ohjad haarta ning mitte jääda ootama keskvalitsuse poolset sundi.

**Kersten Kattai
Võhma Linnavolikogu
liige
Tallinna Ülikooli avaliku
halduse lektor**

Jäätmete kodus põletamine on kahjulik inimese tervisele ja keskkonnale

Kindlasti olete kuulnud kedagi väitmas, et tal jäätmeid ei teki. Paljudel ei teki jäätmeid just seetõttu, et nad tegelikult põletavad jäätmeid lihtsalt koduahjus või õues lõkkes ära. See saastab keskkonda, on kahjulik tervisele ning seetõttu ei ole seadusega lubatud.

Kodus küttekoldes või lõkkes tohib põletada ainult töötlemata puitu, kiletamata paberit ja pappi. Isegi selliseid kilekotte, millel on märk “PE” või “PP” või tekst “võib põletada” ei tohi kodus ise põletada, sest ka nende põletamine nõuab eritingimusi, mida kodus olevates ahjudes ja kaminates on raske saavutada.

Jäätmete põletamisel koduahjus või lahtises lõkkes eraldub hulk kahjulikke aineid, sest temperatuur ei tõuse piisavalt kõrgele, et plastiku ja muude jäätmete põletamisel põleks ohtlikud ained ära. Samuti ei ole sel-

listes kodustes tingimustes võimalik ohtlikke aineid kinni püüda, nagu tehakse seda spetsiaalsetes põletustehastes filtrite abil.

Mõõtmised näitavad, et kodude korstnatest võib lühikese aja jooksul kordi rohkem ohtlikke saasteained õhku paiskuda kui ühest prügipõletustehasest paljud aastate jooksul. Kahju on ka sellepärast suur, et kodude korstnad ei ulatu teab kui kõrgele ja seetõttu langevad kahjulikud ained kõik oma koduaeda või naabruskonda. Ja me hingame ja sööme selle ise sisse. Iga aednik teab, et tuhk on hea väetis ja kahjuritõrjuja ning raputab aeg-ajalt seda puude ja põõsaste alla, aga kui seal on sees ka kahjulikud ained, mis pärinevad plastikust või kahtlase väärtusega puidust, siis ei ole see enam hea.

Lisaks keskkonna saastamisele ja tervise rikku-

misele kahjustab jäätmete põletamine küttekoldeid ja korstnaid, mis võib lõppeda tõsise õnnetusega. Seega siit-sealt kokku kogutud töödeldud puitmaterjali ja muude jäätmete ahjus põletamine ei olegi enam kulude kokkuhoid.

Viimasel ajal on probleemiks tõusnud ka vanaõlide põletamine kodustes õliküttekolletes. Poodides ja internetis müüakse isegi vanaõlipõleteid, kuid Eestis neid vanaõlide põletamiseks kasutada ei tohi. Vanaõlid on ohtlikud jäätmed ning neid tohib põletada ainult vastavaid keskkonnalube omavas jäätmepõletustehases. Vanaõli põletamisel nagu ka muude jäätmete põletamisel eraldub palju kahjulikke aineid, mis jäätmepõletustehastes filtrite abil kinni püütakse. Samuti ei saa inimene veendunud olla, et vanaõli ei sisalda ka muid põlevaid vedelikke.

Kui vanaõli on näiteks segatud bensiiniga, siis sellise vedelikuga kasutamine võib olla plahvatusohtlik.

Jäätmete põletamisel kodustes tingimustes tekib hulgaliselt ohtlikke aineid, mis kahjustavad nii inimeste tervist kui keskkonda. Tekkivad ained võivad inimestel tekitada mürgistusi ja kahjustada erinevaid organeid, paljud neist ainetest on ka vähkitekivad. Seega oma ja ümbritsevate inimeste tervise huvides tasub põletamise asemel jäätmed sorteerida ja viia nii palju kui võimalik taaskasutusse pakendikonteinerite ja jäätmejaamade kaudu, sest ainult nii saab kindel olla, et need jäätmed ei tekita meile ja keskkonnale kahju.

**Kaire Kikas
Keskkonnaministeriumi
jäätmeosakonna
peaspetsialist**

Oh kevadeaeg, millal sina tuled?

... nii võis kevadel näha paljusid tüdinult suuri lumehangi pahaselt piidlemas. Pika ootamise peale saabus prauhti suur suvi ning hetkel näib, et suure hiline misega on kohal ka kevad.

Lasteaias käib aga elu ikka oma aastaringi, vaata mata ilmataadi vempudele.

Aasta algus oli päris vaikne, kus väike kuuseke läks seinakappi järgmisi jõule ootama. Suured lapsed pidasid Barbie ja Keni päeva ning käisid nagu ikka, kord kuus uisuväljakul.

Veebruaris peeti sõbralikku sõbrapäeva ja Eesti sünnipäeva.

Märtsis tehti teatrit, Rukkililled käisid emakeele päeva koolimajas tähistamas ning kevad võeti vastu koos Kõo lasteaia Tähekind rahvaga Võhma terviserajal.

Kuna sel aastal tuulerõuged meid ei sakutanud, hakkasime naljapäeval ise täpelisteks. Südamenädalal saadi lähemalt tuttavaks Võhma tänavate-teeedega, kus lapsed viisid jalutama oma emad-isad ning kutsud-kiisud.

Aprilli lõpul riisuti kogu õu puhtaks ning lisaks sellele lendasid Rukkililled luudadega Kõo lasteaiale külla.

Ning oligi käes mai, kui lapsed emadepäevaks meeleoluka kontserdi andsid, kust ei puudunud ka teatritrupi etteaste. Nagu kevadel ikka, võib juhtuda, et lasteaed jääb mõnikord kitsaks. Sellepärast käisid Rukkililled Soomaal sisalike uudistamas ning Vembu-Tembumaal lustimas. Lasteaia spordipäev toimus aga nagu päris sportlastel

koolimaja staadionil. Rukkililled kolm kooliminejat osales traditsioonilisel Viljandi maakonna koolieelikute spordipäeval.

Ja kes arvas, et eelmisesse lausesse on sattunud viga, eksis. On tõsi, et sel aastal saadeti Võhma lasteaia Mänguveski kooli kolm tüdrukut...

Soovime neile veelkord tuult tiibadesse ja et ei unneks imetore lasteaiaaeg ning -tee.

Peale selle tahan tänada kõiki, kes panustasid sellele, et Rukkililled rühma kaesteist last osalesid 9. juunil Rakveres mudilaste tantsupeol!

Täna kõiki kolleege ja lapsevanemaid meeldiva meeldiva meeldiva hakkaal õppeaastal ning soovin selle jätkumist ka edaspidi!

Seniks aga ilusat suve kõigile!

Tekst ja fotod
Asta Laas
Võhma lasteaed
Mänguveski direktor

Kooli saadeti Kelly Mozgovi, Kadri Koitmäe ja Jade Leann Väljaots.

Rong see sõitis tsuhh-tsuuh-tsuuh.

Soomaal sisalikke vaatamas.

Mänguveski pere spordib - olge terved!

Teeme lasteaia hoovi puhtaks!.

Emakene, oled nõnda hea!

Rukkililled jõudsid õnnelikult luudadel Kõosse.

Pisikeste tantsupiduliste päev

Päevi on palju, kuid iga päev on natuke isemoodi. Mõni päev on pikk ja igav, mõni jällegi liiga lühike. Kuhu aga mahutada päevad, mis on ühtaegu nii üüratult pikad, kuid samaaegselt jälle väga lühikesed? Täpselt niisugune lugu juhtus meie Mänguveski lasteaia vanema rühmaga Rakveres.

9. juunil oodati meid Rakvere lauluväljakule, et üheskoos maha pidada üks tore eelkooliealiste tantsupidu „Meie päev“. Seda üritust korraldatakse Märt Agu eestvedamisel alles teist aastat. Koos ülejäänud ~1000 osavõtjaga oli kodus ette valmistatud kaks tantsu, millest üks tuli igal rühmal ise kokku seada.

Pärast hommikust proovi vitsutasime linnuses kõhud täis ning ronisime mööda kitsaid vanahõngulisi keerdtreppe, et torni tipus Rakverele pilk peale heita. Olles

Meie tantsurühm peojuhi Märt Aguga.

üleväl tipus taipasime, et hakkame ühisproovile hiljaks jääma, mistõttu võtsime kiired jooksusammud lava poole. Pärast edukat proovi panid armsad rõõmupallid endale rahvariided selga ning suunduti üheskoos vanematega keskväljakule rongkäiguks.

Tantsides ja lauldes liikusime umbes poolteist kilomeetrit ning pidu võis alata.

Tuleb tõdeda, et lapsed olid ääretult tublid ja pidasid 12-tunnise väljasõidu vapralt vastu. Tagasi Võhma poole sõites ütles üks väike tantsuline, et päev sai liiga kiiresti

otsa. Võta siis näpust kui pikk või lühike meie päev oli.

Täname kõiki vanemaid, kes meile tantsuplatsil hoogsalt kaasa elasid. Ilma teieta ei oleks see päev teoks saanud. Eriline tänu liikumisõpetajale Siljele ning loomulikult emmedele Evale ja Amyle, kes

Rakvere linnuse lähedal.

olid meile abiks nii nõu kui jõuga terve päeva vältel. Suur aitäh ka linnavalitsusele, kes meile onu Ennu ja bussi laenasid.

On meeldiv, et meie väikelinna rikastavad nii paljud toredad ja andekad mudilased. Soovin, et teie südamed,

armsad Rukkilillerühma lapsed, oleksid ka edaspidi täidetud rõõmu ja päikesega. Olen teie üle uhke!

Ketlin Allmaa
Mänguveski vanema rühma juhendaja

Koolikoorem

Juuni 2013

Kooli tegemised:
www.kool.vohma.ee

Seekord lehes

Kooliaastal joon all

Comenius lõpetas

Uskumatu paberihunnik

Ja muudki

Rööpad lähevad alati koos

Võistlustöö

Oli kord üks rööbas. Tema peal ei sõitnud ühtegi rongi, kuna ta oli üksik. Ta oli täiesti üksik keset laia maailma. Rööbas teadis ainult, et kusagil on inimesed, autod, loomad ja taevad, kus lendavad linnud.

Ühel täiesti tavalisel päeval tuli talle teine rööbas vastu. Algul nad silmitsesid teineteist, seejärel hakkasid rääkima. Nad vestlesid lausa mitu tundi. Neil oli nii lõbus, et nad olid unustanud, et nad ei olnud varem kohtunud. Neile mõlemale tundus, et nad on juba vanad head tuttavad. Mõõdusid päevad, nädalad ja kuud. Nad olid kogu selle aja ikka koos olnud. Ei mõõdunud isegi ühte minutit, mil nad koos ei olnud. Inimesed märkasid, kui siirad nad üksteise vastu on. Nad mõtlesid, et kuna rööpad on kogu aeg koos, siis saab sinna rong sõitma minna. Paari päeva pärast hakkaski seal rööbaste peal sõitma uhke roheline reisirong.

Praegu mõtlevad inimesed tihti, kuidas saavad olla kaks südant, mis ei reeda üksteist kunagi. Nendel rööbastel on kogu aeg ühine tee ja ilmselt see nad kokku viiski. Nad lähevad alati koos, et kumbki neist ennast üksikuna ei tunneks. Nad on tugevad ja suudavad rongi kanda vaid selleks, et kui puuduks ainult üks killuke nende siirast südamest, kukuks rong kraavi.

Nele Grenman
6. klass

Tublid ja targad

3. juunil olid Võhma Gümnaasiumi juhtkonna ja Võhma Linnavalitsuse vastuvõtule kutsutud terve hulk õpilasi, kes olid 2012/2013. õppeaastal saavutanud häid tulemusi õppimises nii koolis kui ka Võhma Muusikakoolis ning erinevatel võistlustel ja konkurssidel kooli ja linna esindades. Vastuvõtule olid kutsutud ka õpilaste vanemad, et tänada neid tublide laste kasvatamise eest.

Meeleolu hoidsid üleval esinejad Viljandi Muusikakoolist.

1. klass

Gert-Marten Kaup – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Mihkel Koitmäe – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Markus Koks – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

2. klass

Vaiko Aasaküla – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

Henri Helü – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Keiro Karu – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Henrik Leier – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Anna Linda Meerbach – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Eve-Liis Oolo – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Tuuli Randmäe – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Roger Rätsepso – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Kristiina Saar – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

3. klass

Anett Kalberg – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Helen Talvistu – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Kirsika Tõruvere – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

4. klass

Kardo Karu – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest

Kert Keres – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

Grete-Liis Kändma – Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

Jack James Brereton – Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

5. klass

Vahur Aasaküla – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võh-

ma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

Martin Bergmann – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Kaisa Mari Lehis – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

Merilin Prantsus – Võhma Gümnaasiumi kiituskiri väga hea õppimise eest, Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

Mihkel Rohelpuu – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

Raiko Valo – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Rauno Valo – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

6. klass

Kaile Eiert – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Ragnar Kondel – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Renar Lepp – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Agatha Dooni Murro – Võhma Gümnaasiumi tänu-

kiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

Merlin Suur – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Älys Tauts – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Meiko Martin Väljaots – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

7. klass

Kevin Aas – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

Jaagup Tabur – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Rainer Valo – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

8. klass

Alo-Oliver Alas – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Kullar Jõras – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Agnessa Koobas – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Sanna Härm – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest, Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

9. klass

Kelli Randmäe – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Kristiina Jaanus – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

10. klass

Geti Kundla – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

Kevin Tiitus – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

11. klass

Maarja-Liis Helü – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

Piret Müür – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

Raido Remmer – Võhma Gümnaasiumi tänukiri kooli eduka esindamise eest

Gea Rumjantseva – Võhma Gümnaasiumi tänukiri hea õppimise eest

Tauno Rämson – Võhma Linna tunnustus linna eduka esindamise eest

Nelle Kala – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Egert Neverovski – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest, Võhma Muusikakooli tänukiri kooli eduka esindamise eest

Daniel Orr – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Triin Orgusaar – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Kärt Seil – Võhma Muusikakooli kiituskiri väga heade õpitulemuste eest

Lase rong läbi!

Võhma Gümnaasiumi 6. ja 7. klassi õpilased osalesid järjekordsel Politsei- ja Piirivalvemeti Lõunaprefektuuri ning MTÜ Operation Lifesaver Estonia korraldatud loomingukonkursil. Raudteeohutusosalane konkurss on mõeldud raudtee lähedal asuvate koolide 6.–8. klasside õpilastele. Osalejatel oli võimalus koostada kuni neljaliikmelistes meeskondades raudteeohutusplakat „Rong on alati peateel“ või kirjutada reisijutt „Rööpad lähevad alati koos“.

Meie kooli 6. klassist osalesid 12 õpilast plakati joonistamises ning nendest kaks veel reisijutu kirjutamises.

7. klassist koostasid plakati kolm tüdrukut, kellest üks kirjutas ka jutu. Õpilasi juhendasid antud klasside klassijuhatajad.

23. mail said osalenud õpilased osa tänuüritusest, mis seekord toimus Põlva maale Varbusel, kus külastasime Eesti Maanteemuuseumi. Giidi saatel toimus ekskursioon teetähiste väljal, kus nägime põnevaid liiklusmärke, masinahallides tutvusime uhkete vanaaegsete autodega. Masinahallis õnnestus meil näha muuseumi jaoks kõige uuemat eksponaati, milleks oli Gustav Ernesaksale kuulunud sõiduauto Pobeda. See oli muuseumisse toodud

Maanteemuuseumis saab liiklemist harjutada liikluslinnakus. (Foto Liis Mutle)

umbes kümme päeva enne meie külaskäiku. Õpilaste jaoks kujunes eriti põnevaks sündmuseks liikluslinnakus oma sõidu- ja liiklusalaste oskuste praktiline proovilepanek. Palju põnevust ja elevust tekitas ka turvavöö vajalikkust testiv katse pöörlevas autos.

Päev maanteemuuseumis lõppes õpilaste tänamisega. Lapsed said tänukirja, pastapliatsi, rinnamärgi ning seljakoti. Enne kojuõitu kosutati end veel kringli ja koogiga.

Õpilaste ja ka õpetajate jaoks oli see tõeliselt tore päev. Antud üritus on alati hästi korraldatud, igati õpetlik. Nii et tuleval aastal soovitan kindlasti osaleda!

Liis Mutle
6. klassi juhataja

Comenius lõpetas Eestis

7.–12. maini toimus Comeniuse projektis „Folkloor ja tants tõkestamiseks kiusamist“ osalevate riikide viimane kokkusaamine. Seekord siis Võhmas.

8. mai hommikul tervitasid külalisi koolimaja uksele Pilstvere rahvariides Teele ja mulgi kuues Martin. Aulas ütles tervitussõnad direktor ja esinesid meie õpilased. Seejärel oli külalistel võimalus heita kiirelt pilk koolimajale. Järgnes eesti keele tund, mille viisid läbi 11. klassi õpilased Gea, Piret, Andris ja Martin. Nad tutvustasid meie tähestikku, arvsõnu ja käände ning õpetasid mõned kasulikud väljendid. Külalistele oli üllatav, et eesti keeles käändeid nii palju on. Lõpuks lauldi koos „Põdra maja“.

Nüüd oli käes aeg koduste ülesannete vastamiseks. Seekordse koduse töö teemaks oli „Kuidas me mängime?“. Meie kooli õpilased olid sidunud selle teema kooli tant-

supäevaga ning esitasid Eesti laulu- ja ringmänge. Külalistel olid kodus ette valmistatud videod, aga lisaks õpetas iga riik ühe mängu ka koha peal. Oli palju äratundmisrõõmu, sest mitmed mängud olid tuttavad kõigile osalejatele.

Pärast lõunasööki jalutasime Võhma uisväljaku juurde, kus meid ootas Peter Paul Wüthrich. Ta rääkis, kuidas tekkis mõte selline koht rajada. Kahjuks ei olnud aega proovisõitu teha. Edasi suundusime küünlavabrikusse. Meie külaliste jaoks oli välja pandud valik kuulsatest meetrikõrgustest küünaldest.

Juba ootaski buss, et viia meid Viljandisse. Igast riigist üks õpilane ja õpetaja läksid maavanema vastuvõtule. Teistele algasid Pärimusmuusika Aidas tunnid, kus tutvustati Eesti rahvapille, rahvalaule ja -tantsu.

Päeva lõpuks tegime väikese jalutuskäigu Viljandi lin-

Kaera-Jaani proovimine vabaõhumuuseumis. (Fotod Tiina Tart)

Tantsu õpetades oli meil ka pillimees omast käest võtta.

nas. Kel veel jaksu oli, sai ronida üles veetorni ja nautida kaunist vaadet.

9. mai algas loengutega. Aili Avi tutvustas T.O.R.E. liikumist ja Marit Lage Eesti Lastekaitse Liidust rääkis, kuidas oleks võimalik enneta-da kiusamist.

Pärast lõunat toimus väljasõit Kurgjale, kus oli võimalik saada ülevaade sellest, kuidas rohkem kui sada aastat tagasi maal elati, maitsta kama ja karaskit ning julgema astusid sisse ka lauta, kus kõigi lemmikuks olid armsalt määgivad lambatalled. Lõpuks kogunesime kiigeplat-sile, kus lisaks õpilastele ka mõni julgem õpetaja külakii-ge peal kiikumise ära proovis. Ja muidugi tegime seal ka esimese Kaera-Jaani proovi.

10. mai veetsime külalisteraia Tartus, kus hommikupoolik kulus Teaduskeskuses AHHA ja peale lõunat külastasime Tartu Ülikooli Aja-loomuuseumi.

11. mai hommikul sõitsime Tallinnasse, et veeta päeva Rocca al Mare Vabaõhu-muuseumis ja vanalinnas.

Õhtuks olime tagasi Võhmas, kus koolimajas toimus lahkumispidu. Esinesid meie muusikakooli solistid ja kõik osalejad said tunnistused. Lõpuks esitasid kõik projektis osalenud õpilased üheskoos ühe võõrustaja maa rahvataantsu, milleks meil oli valitud Kaera-Jaan.

Külalistele avaldas kõige rohkem muljet, et meil on nii palju metsa ja rohelist; et meil osatakse kõikjal nii hästi inglise keelt: õpilased, Pärimusmuusika Aida noored õpetajad, Kurgja muuseumi giid, müüjad poes, inimesed tänaval; et meil on nii puhas; et meil on nii kaunis Tallinna vanalinn.

Lõpetuseks aitäh Heilikla Vahtrale, kes selle tore projekti kirjutas!

Riina Remmer

Vanapaber 2013

Võhma Gümnaasium osales esmakordselt Väätša prügilas korraldatavas vanapaberi kogumise kampaanias. Kampaania toimus juba 11. korda ja kuna kaasatud piirkond laieneb iga aastaga, jõudis see lõpuks ka meieni.

Võhmas koguti kokku 5843,5 kg vanapaberit, millest jäi prügilas sorteerimise ja ülekaalumise järel alles 5760 kg.

Väätša prügilas korraldas koolidevahelise võistluse, kus võrreldi nii kogust tervikuna kui ka koguseid jagatuna õpilaste arvuga. Kahjuks meil preemiaid võita ei õnnestunud, aga Väätša prügilas andis suurima individuaalse koguse paberit kogunud õpilaste jaoks auhindadeks temaatilised T-särgid.

Lisaks individuaalsele võistlusele toimus koolis ka klassidevaheline võistlus. Iga klassi toodud paberiko-

gus jagati selle klassi õpilaste arvuga. Kõige aktiivsemad vanapaberikogujad olid 2. klassis. Seal osalesid kogumises peaaegu kõik õpilased ja oli ka üksi väga suure koguse toonud õpilasi. 2. klass sai auhinnaks reisi Tartusse Aura veekeskusesse.

Võimalusel osaleb Võhma Gümnaasium vanapaberi kogumise kampaanias ka järgmisel kevadel.

Suure töö tegid vanapaberi kogumisel majandusjuhataja Ene Kohala, kes pakid vastu võttis ja üle kaalus ning raamatukoguhoidja Marju Roosileht, kes kogus raamatukogus kokku kõik aegunud õpikud ja vanad ajakirjad-ajalehed, et kooli vanapaberi koguse veelgi suurem saaks.

Vanapaber 2013 lõpuüritus toimus 22. mail Türi lähedal Veskisilla kalamajas. Võhma gümnaasiumist osalesid seal tublid vanapaberiko-

gudajad Kirsika Tõruvere, Raiko Valo, Keiro Karu ja Henri Helü. Ehkki suurte inimeste jutt keskkonnainvesteeringutest ja paberi taastootmisest tundus õpilastele veidi igava võitu, siis eraldi aplaus uuele tulijale vanapaberikogumises, ehk siis Võhma koolile tõi neile sära silma. Veel said osalejad auks vastu võtta kooli auhinnakott ja maiustada ülimalt maitsvat kringliga. Laulurõõmu jagas kokkutulnutele Türi poistekoor. Kui mõned jooksuringidki ümber kalatiikide tehtud, sai suund kodu poole tagasi keeratud.

Agaraimad vanapaberikogujad:

Henri Helü 701,3 kg
Raiko Valo 304,9 kg
Keiro Karu 303 kg
Kirsika Tõruvere 302,4 kg
Rauno Valo 294 kg

Tiina Tart
Marju Roosileht

Loodusnädala tegemisi

1. klassile oli talveaed tööline avastuste aed. (Fotod Tiina Tart)

Fotovõistluse parima taimefoto pildistas Kaile Eiert.

13.–17. mail korraldasime koolis taas loodusnädala, mille eesmärgiks on tekitada loodushuvi ja anda eelkõige praktiliste tegevuste kaudu uusi teadmisi meid ümbritseva keskkonna kohta.

Kõigil õpilastel ja õpetajatel oli võimalus osaleda loodusnädala fotokonkur-sil. Esitatud pildid jagas žürii kolme kategooriasse ja seadis need paremusjärjestusse. Parimaks valiti kategoorias „Loomad“ õp Mait Rei, kategoorias „Taimed ja kooslused“ Kaile Eierti ja kategoorias „Tiivulised“ Renar Lepa tehtud foto. Täname aktiivse osalemise eest ka Agatha Dooni Murrot, Kerdo Sood, Kristo Siimusaart, Pilvi Ailti ja Viivika Leppa.

Loodusainetenädala raames toimus 15. mail 5.–11. klasside vahel orienteerumismäng, mille edukaks läbimiseks oli vaja 1) rakendada saadud teadmisi loodusõpetusest (keemiast, geograafiast), aga ka ma-

temaatikast, arvutiõpetusest, ühiskonnaõpetusest jm ning 2) omandada uusi teadmisi/oskusi mängu käigus. Mängu kontrollpunktides teostasid õpilased praktilisi ülesandeid taara-automaaadi, jäätmejaama, paberpakendi, segapakendi ja segaolmejäätmete konteinerite juures. Raudteeper-roonil viibides tuli aga internetist leida infot Võhma linnas toimunud registree-ritud koristustalgute ning gümnaasiumiõpilaste puhul ka kunagise reostusallika ja isetekelise prügi mahapane-kukoha kohta.

Mäng toimus koolitunni jooksul, mistõttu pidid 3–4-liikmelised võistkonnad marsruudi läbima kontrollaja (45 minuti) piires. Iga klassi parim võistkond sai hiljem auhinna. Osalenud õpilased olid üldjuhul väga tublid, pisut suurema innukuse poolest marsruudi läbimisel ja ka ülesannetele lahenduse otsimisel paistis silma 5. klass, kes sai ka eriauhinna, milleks oli õpilaste

poolt taaraautomaadist saadud tšekkide alusel muretsedud siirupipudel („pudel“ oli ka mängu salasõnaks). Samas jäi korraldanud õpetajatele hästi silma, et juba tuttavat linnaruumi jäid liiga kauaks „uudistama“ mõned 7. klassi õpilased.

Kogu üritus laabus ladusalt, millele aitas hästi kaasa lausa suvine ilm. Loodetavasti süvenes kõigi osalenute hulgas soov käituda veelgi säästlikumalt meid ümbritseva looduskeskkonna ja -ressurssidega.

Loodusnädalal viis Ene Kohala kooli talveaias läbi koolitunde, kus tutvustas seal kasvavaid taimi. Talveaiast niisama läbi astudes õpilane tõenäoliselt ei mõtle, et kõik seal laiuvad ja kõrguvad taimed on need-samad, mis vanaemal või emal kodus aknalaua poti sees hoolt vajavad. Taime-tarkust sai selle õppekäigu-ga juurde kogu koolipere.

Mait Rei
Tiina Tart

LÜHIDALT

Maikuu viimasel esmaspäeval oli koolis tavapäraselt kärarikam, sest oma viimast koolikella kuulutas 9. klass. Nagu ikka, oli selles päevas palju õhupalle, pulgakomme, mängu ja muud lusti.

Rommi pingi saamise lugu

Võhma Ajaloo Sõprade Selts on mittetulundusühing, kelle aktiivsemad liikmed on teinud meie linna ja piirkonna ajaloo jäädvustamiseks ennastalgavat tööd. Viimastel aastatel on seltsi kaudu leidnud rahastuse mitmed projektid, mille tulemusena on saanud uue ilme Võhma muuseum, valminud Pilistvere kihelkonna raamat ja näinud ilmaalgust film „Võhma sajand“.

Viimane suurem ettevõtmine seltsil koostöös Võhma Gümnaasiumiga oli konverentsi Roman Pärn 100 korraldamine ja läbiviimine. Suurt rõõmu valmistab meile väga ladus koostöö gümnaasiumiõpilaste Martin Remmeri, Tauri Tiirmaa, Tarvo Toomeli ja nende juhendajate Riina Remmeri ning Toomas Israeliga. Martin Remmer on

Foto Riina Pakane.

see noormees, kes oma juhendaja Riina Remmeri toel sai valmis uurimustöö Võhma kultuuritöötajast ja tantsoõpetajast Roman Pärnast.

See töö kestis kuid ja tuli välja väga ülevaatlik. Kord vestlesime seltsi liikme Sylvia Palmistega kohaliku ajaloo teemadel ja vanaproua

käis välja idee rajada Roman Pärna mälestuseks pink, mille valmistasid Võhma Gümnaasiumi abiturientid Tauri Tiirmaa ja Tarvo Toomel oma juhendaja Toomas Israeli õpetussõnade järgi. See lehisest valminud massiivne rajatis kaunistab meie vana kultuurimaja platsi ja on saanud nii mõnelegi oma linna patrioodile meenutuspaigaks.

Täna kõiki, kes osalesid mälestuspingi avamisel ja löid kaasa selle kordaminekul. Nüüdseks on saanud kultuurimaja plats meie linna jaoks pühaks paigaks ja loodan, et see kena koht jääb pühaks paigaks kogu linna elanikele ja on vaatamisväärsuseks linna külalastajatele.

Aare Järvik
Abilinnapea
VASS-i juhatuse liige

Tantsurühmad „Tald ja apsat“ ning „Lilleke“ tegutsesid kevad-talvistel kuudel hoolega, et kiireks kevadiseks tantsuajaks valmis olla.

18. mail osalesid Sakala mängude raames toimunud Viljandimaa tantsupeol „Õnn“ Heli Tammai juhendatud naisrühm „Lilleke“ ja Cilly Sarve poolt juhendatud lasterühm „Rukkilill“. „Lillekesele“ olid abiks naised rühmast „Tald ja apsat“. Laulupidu maakonnas sel aastal ei toimunud ja tantsimiseks koguneti Viljandi järve ääres kunstmuruplatsil.

Kohe järgmisel päeval, 19. mail osales „Tald ja apsat“ maakonna memmedetaatide peol Mõisakülas. Pidu kandis nime „Maailm om kui lapitekk“.

Nädal hiljem, 25. mai hommikul pakkisid „Lillekese“ tantsijad end varahommikul bussi, et sõita Läti. Tantsurühm „Virpulis“, kellega praeguseks lõppenud Võhma-Stende projekti käigus sõbrunesime, tähistas oma 30. tegevusaasta täitumist. Olime sünnipäevale kutsutud. Laidze alevikus, kus rühm tegutseb, peeti samal päeval ka n-ö külapäeva. Meie poolt kogu talve oodatud ettevõtmise teokssaamine näis juba iseenesest nii palju väärt olevat, et head ilma sellesse paketti ei jagunud. Kaks kodust ära oldud päeva olid jahedad ja vihmased. Külplatsil esinesime sajuhooge trotsides. Aga et lasteaiapäevade tantsulapsed (pisi-virpulis) selle üle ei kurvastanud, ei olnud meilgi enam kurta.

Õhtusel sünnipäevakontserdil tantsis „Virpulis“ ise oma tuntud headuses, panustasime meie, kuis suutsime, ja külas oli veel üks rühm. Kontsert ja järg-

Tantsujalgel suvesse

Lilleke Viljandi peol. Foto Heli Tammai.

nenud peoõhtu olid hästi korraldatud ning rõõm sõprade nägemisest annab energiat jälle uusi tantse õppida. Aitäh kogu reisiseltskonnale!

26. mail osales „Tald ja apsat“ piirkonna memmedetaatide peol „Rõõmutsõõr“ Võrus.

Et nii „Tald ja apsat“ kui peotäis „Lillekese“ tantsijad end ka Järvamaa tantsupeoga sidunud olid, järgnesid kohe selle peo proovid ja osalemine peol 1. juunil. Pidukandis nimetust „Ajaring. Aastaring“.

27. mail tantsisid mõlemad rühmad ka Roman Pärna, meie kauaaegse kultuuri- ja tantsujuhi mälestuspingi avamisel endise kultuurimaja platsil.

Tantsutoimetamisi jagub ka suvesse. Linnarahvaga kohtume kindlasti nii jaanipäeval kui linnapäevadel. Olge siis kohal.

Tantsijate nimel
Luule Tiirmaa

Tald ja apsat Järvamaa peo rongkäigus. Foto Järva Teatajast.

Virpulis. Foto Internetist

Minu mõtted

Võhma jalgpallist

Olen siit-sealt kuulnud, kui paha on, et Võhma traditsiooniline jalgpallitegevus on kandunud üle spordiklubisse Tääksi. Ka mul oli siia tööle tulles umbusku selles osas palju. Miks me ise ei suuda oma jalgpallimeeskondi ülal pidada ja edasi arendada? Kahjuks sel korral, kui mina siia Võhmasse tööle tulisin, oli otsus ühineda spordiklubiga Tääksi juba tehtud ja meie jalgpalli eestvedaja Toivo Klamp juba pensionimõtteid pidamas.

Täna annan juba endale aru, et jalgpallurite ühinemine spordiklubiga Tääksi oli ikka õige samm. Täna on kõik seal treenijad ja osa-

lejad rahul toimuvaga. Ka Võhma linnavalitsus on omalt poolt toetamas jalgpallurite tegevusi nii litsentside tasumisel kui ka transportiteenuse pakkumisel. Mul on väga hea meel, et sellised mehed nagu Toomas Aavasalu ja nüüd ka treener Indrek Jegorov on meie linna jalgpallielu korraldamisele käed külge löönud ja koostöö linnavalitsuse, gümnaasiumi kui ka spordiklubiga Võhma on sujunud väga ladusalt.

Täna kõiki jalgpallureid südamest ja soovin ikka edu pallimurul.

Aare Järvik
abilinnapea

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Võhma linnavalitsuse juures NBI Alates juulist kell 13.30–15.00	III kvartalis 8. ja 22. juulil 12. ja 26. augustil 9. ja 23. septembril
Suure-Jaani Konsumi kaupluse juures NBI Alates juulist kell 16.00–18.00	

Bussist saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole suüraha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hoivuseid ja sõlmida muid lepinguid.

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfot Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Viljandimaa ohvriabikeskus ootab abivajajaid

Ohvriabikeskuse juhtusid me pöörduma kõik inimesi, kes on langenud hooletuse, halva kohtlemise, väime-, füüsilise- või seksuaalvägivalla ohvriks. Ohvriabikeskuse pakub emotsionaalset tuge, annab informatsiooni abi saamise võimaluste kohta ning juhendab ja abistab erinevate asutustega suhtlemisel. Ohvriabi on võimalik saada sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud süüteo menetlus.

Pöördu ohvriabikeskuse poole kui:

- tahad oma probleemist rääkida,
- tunned, et vajad tuge oma murede lahendamiseks,
- soovid leida olukorrast väljapääsu.

Psühholoogiline abi süüteoohvritele

Süüteoohvriks langenud inimestel ja nende pere liikmetel on õigus taotleda

psühholoogilise abi kulude hüvitamist.

- abi saamise eelduseks on politsei poolt süüteo menetluse alustamine,
- psühholoogilise abi kulude hüvitise saamiseks pöördu ohvriabikeskuse poole,
- hüvitist saab taotleda aastajooksul pärast süüteo toimepanemist.

Ohvriabikeskusest võib nõu küsida telefoni teel või ise kohale tulles.

Viljandimaa ohvriabikeskus asub Viljandis, Pargi 1 ja ON AVATUD esmaspäeval

09.00–12.00 ja 13.00–18.00, kolmapäeval ja reedel 09.00–12.00 ja 13.00–16.00
Telefon: 434 0343.

Maiju Margus ja Eve Schvede
Viljandimaa ohvriabikeskuse peaspetsialistid

ANTON TŠEHHOV	End. kirjanik	Tavatus	India päikel	El. 92	Arvuti	Abikaasa ise	See tähendab	Istik	Tuna	End. kirjanik
Türgi rahvuslind										
Tasuta				Abistama						
Uraali jõgi				Aar Smuuli näidend		Kihutamine	Ekstrakt			
Neon		Mitte üles					Minul Amper			
	Noot	Noot A. Saali jutt							Tsoon	Maapinna vähendatud kujutis
Roll			Rahu Vaiksem				Kirjandus- rühmitus			
Heinamaa				Kelvin		Väike merkala	Sülg Höbe			
	Tantaal Ränd- rahva liige			Koloonia- riigi põhiosa						
Lillenõu				Alge Rooma 1000					Radius	
Alumiinium		Lapse- vanemad Jood					Huumor- Metroo		Tõsta Hoog	
Paha rääkides				Nimelt Aar						Poris
Gallium		Huumor	Sukelpart Kodu- poolis				Unistus			
Varem				Fosfor		Piano	Kepp Ultra- violet			
	Argoon Raal			Nuriseb		Kuiv- destilleerid				
Küla Pajusi vallas						Eakas Noot				
Ohver			Veeõng Näitleja			Kelvin Aktisia			Pinna- vormid	
Neljas		Lühike aaria EW poliitik								P. Buck romaan
LAV linn						Väavel		Noot Sina		
						Asimovi jutt				
	Kaan			Tuulehoog		Ragulka				

EESTI POST
Võhma postkontor
Tallinna 26, Võhma
E 10:00–13:00 ja
13:30–18:00
T–R 9:00–13:00 ja
13:30–17:00
L, P suletud
20.06 ja 24.–25.06 suletud

Teade!

XVII Võhma linna päevad ja Kesk-Eesti laat toimuvad sel aastal 2.–3. augustil. Öhtuste ürituste pääsmete hinnad on samad eelmise aastaga – 7 eurot ja 5 eurot (7–12-aastastele + pensionäridele), eelkoolialised tasuta. VÕHMA LINNA KODANIKELE on pääse EELMÜÜGIST 5 eurot ja 4 eurot. Eelmüük toimub 22.–26. juulini kella 8–17 Võhma linnavalitsuses. Eelmüügist pääsmete ostja peab olema Võhma linna kodanik.

Ostan **PARIMA HINNAGA** seismajäänud: kodumasinad/elektronikat, autoromusid, tsikleid, põllutehnikat, rattaid, tööriistu, metalli jne. Transport, äravedu, demontaaž **TASUTA!** Info 5894 7301.

Aegamisi aastad kaovad,
mälestus neist jääb,
raskust õlgadele laovad
aja karmid käed.

ÕNNITLEMINE JUUNIKUU SÜNNIPÄEVALAPS!

93	03.06	AUGUST KIRSIPUU
86	25.06	ANNA-MARIA LENSMANN
85	13.06	LINDA OSKAR
84	10.06	LIDIA SILLAT
83	20.06	LINDA ARRO
82	03.06	IVO-ENDEL REMMER
80	14.06	AINO KOORT
	26.06	ALFRED KURISTIK
	28.06	SAIME-HELENE VALO
70	08.06	ANNE MÄGI
	13.06	MARE JÄRVEKÜLG
	24.06	ELMA KOORT
65	25.06	ILME TIRMAN
	28.06	PIRET PIKLA
60	17.06	MARET LUIK

23. juunil 18.00 ootame linnarahvast Võhma kultuurikeskuse ette **JAANITULD** süütama.

Meelelahutust pakuvad kultuurikeskuse isetegevuslased.

Tantsuks mängib Mait & Margus Bänd.

Ristsõna

Ristsõna vastus tumedalt ääristatud ruutudes. Koostas Heino Laagus.

Eelmises numbris ilmunud ristsõna vastuseks oli: "Tänapäeval teavad inimesed kõige hinda, kuid ei millegi väärtust". Õigeid vastuseid laekus 20. Loosiõnn naeratas **Marika Mustale** (Must). Õnnitleme võitjat ja ootame uusi lahendusi. Vastusekupongid palume tuua linnavalitsusse sekretäri kätte (samast saab kätte auhinna) või panna I korrusel asuvasse postkasti.

Võhma Linnaleht nr. 180

VASTUS:

NIMI ja AADRESS:

OÜ TM Energy teatab:

Müüa lõhutud küttepuid, 30 ja 50 cm, lehtpuu, metsakuiv kuusk. Info 523 5877.

Müüa küttepuid: lepp, metsakuiv kuusk. Info 526 3881.

Müüa lõhutud küttepuid. Info 5336 3931.

Müüa küttepuid, lõhutud 30 ja 50 cm, kuiv, märg. Info 775 2018, 5191 8165.

OÜ Prenton ostab põllu- ja metsamaad.

Ago Vingissar 505 1303

Võhma Linnaraamatukogu lahtiolekuajad

1. juunist kuni 25. augustini on kell 9.00–16.00.

Suletud laupäeval ja pühapäeval.

Mälestame

EDA ULK
05.10.1958 – 10.06.2013

VELLO SEEMANN
15.04.1938 – 16.06.2013

PILISTVERE KOGUDUSE TEATED

11.–14. juuli, N-P kirikunoorde suvepäevad JäPe Kalmistupüha Arussaares kell 11.00

28. juuli, P Piliistveres kell 13.00

18. august, P ERSP 25 aastat algus kell 12.00 kivikangrul, kell 13.00 jumalateenistus, kell 15.00 Heade mõtete talgud - Tuleviku Eesti suvekohviku terrasskontserdid - jälgi jooksvaid teateid.

Juuni-august

Jumalateenistused suures kirikus igal pühapäeval kell 13.00 Iga kuu 1. pühapäeval on kaetud armulaud

Kontakt: Hermann Kalmus 55 32 789 hermann.kalmus@eelk.ee

Kõik on kutsutud, kõik on oodatud. Piliistvere kogudus

Võhma Linnaleht
Tiraaž 950

Võhma Linnalehte esindab:
Angela Härm tel. 437 7228

Aadress:
Tallinna 15
70603 Võhma

Küljendus ja trükk:
Vali Press OÜ
Põltsamaa, tel. 776 8877